

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416215493
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4416215493.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej, JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci navrhovateľa: P. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. J. č. XXX, proti osobe, ktorá je povinná platiť výživné: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XX S. Square, F., F XBU, B. O., o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 11. júna 2019 č.k. 6Pc/6/2016-123, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. 9C/68/2011-49 tak, že vyživovaciu povinnosť B. B., nar. XX.XX.XXXX voči navrhovateľovi v sume 100,- eur mesačne zvýšil na sumu 300,- eur mesačne a to od 9.9.2016. Zároveň súd určil, že zaostalé výživné za obdobie od 9.9.2016 do 30.6.2019 v sume 6.746,67 eura je B. B., nar. XX.XX.XXXX povinný splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur počínajúc mesiacom júl 2019 spolu s bežným výživným a to pod stratou výhody splátok. Posledným výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1,2,4,5, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Zo zisteného skutkového stavu vyplynulo, že navrhovateľ sa domáhal zvýšenia výživného na sumu 300,- eur mesačne zo sumy 100,- eur mesačne, dôvodiac, že v čase určenia vyživovacej povinnosti bol študentom gymnázia v B. a v súčasnosti študuje na I. univerzite vo G., čím sa mu podstatne zvýšili náklady spojené s jeho štúdiom. Starostlivosť o navrhovateľa zabezpečovala jeho matka, ktorá je zamestnaná ako výpravkyňa v G. W. republiky a zároveň je zamestnaná ako samostatne zárobkovo činná osoba. Príjem matky zo zamestnania predstavoval sumu 620,- eur a jej príjem ako samostatne zárobkovo činné osoby je nepravdepodobný. Osoba, ktorá je povinná platiť výživné pracuje vo B. O. v potravinárskom priemysle. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v konaní opakovane zisťoval pobyt otca navrhovateľa, a to dožiadaniami na rôzne osoby a inštitúcie, avšak pobyt druhého účastníka sa nepodarilo zistiť.

2. Súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. 9C/68/2011-49 mal za preukázané, že manželstvo rodičov navrhovateľa bolo rozvedené rozsudkom č.k. 9C/68/2011-49, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.10.2011, pričom uvedeným rozsudkom bol vtedy maloletý navrhovateľ zverený do osobnej starostlivosti matky a zároveň druhému účastníkovi bola uložená vyživovacia povinnosť v sume 100,- eur mesačne. Uviedol, že v súčasnosti je navrhovateľ študentom Technickej univerzity vo G., má zvýšené náklady spojené so štúdiom, a to jednak náklady na ubytovanie, na cestovné, na študijnú literatúru, stravu. Poukázal na to, že súdu prvej inštancie sa nepodarilo zistiť pobyt otca navrhovateľa, jeho príjmové a majetkové pomery mu neboli známe. Z výpovede navrhovateľa a bývalého spolupracovníka povinnej osoby X. B. mal súd preukázané, že druhý účastník žije a pracuje vo B. O.. Súd

prvej inštancie konštatoval, že návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného považoval za dôvodný, keďže navrhovateľ má zvýšené náklady a výdavky spojené so štúdiom na Technickej univerzite vo G., kde sa pripravuje na budúce povolanie a výška týchto nákladov a výdavkov zodpovedá požadovanej sume 300,- eur mesačne. Vychádzal aj z predpokladu, že je v možnostiach a schopnostiach druhého účastníka zvýšenú vyživovaciu povinnosť v sume 300,- eur plniť vzhľadom na skutočnosť, že druhý účastník žije a pracuje vo B. O. a jeho príjmové a majetkové pomery mu takúto zvýšenú vyživovaciu povinnosť umožňujú. Preto súd návrhu v požadovanom rozsahu vyhovel prihladajúc hlavne na odôvodnené potreby navrhovateľa. Zároveň súd prvej inštancie určil druhému účastníkovi povinnosť zaostale výživné za obdobie od 9.9.2016 do 30.6.2019 v sume 6.746,67 eura splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur počínajúc mesiacom júl 2019 spolu s bežným výživným a to pod stratou výhody splátok. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, keďže podľa uvedeného ustanovenia žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a navrhovateľ náhradu trov konania ani nežiadal.

3. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné. V odvolaní otec navrhovateľa namietal, že súd prvej inštancie vôbec nezisťoval jeho majetkové a príjmové pomery, pritom adresa jeho pobytu vo B. O. nie je tajná. S navrhovateľom sa telefonicky rozprával aj dňa 10.6.2019, syn mu však nič nepovedal o predmetnom konaní o zvýšenie výživného a ani o pojednávaní. Uviedol, že v roku 2014 si zobral hypotéku a odvtedy žije na jednej adrese v Anglicku. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľa vždy finančne podporoval, posielal mu peniaze navyše aj na štúdium, opravu auta a pod. Poukázal na to, že vždy pracoval cez pracovnú agentúru, v roku 2017 bol práceneschopný dva mesiace pre bolesti chrbta a následne v roku 2018 musel dať z tohto dôvodu výpoveď. V súčasnosti pracuje, avšak má náklady na hypotéku, pôžičku na auto a len náklady na domácnosť predstavujú 1144,13 libier. Uviedol, že navrhovateľ má nárok na zvýšenie výživného, avšak sumu určenú súdom považuje za vysokú. Navrhol, aby súd prvej inštancie zvýšil výživné zo sumy 100 eur na sumu 200 eur mesačne. K odvolaniu pripojil výpis z účtu o bežných nákladoch na domácnosť, ako aj výpis z účtu o mimoriadnych platbách v prospech navrhovateľa.

4. K odvolaniu osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil. Uviedol, že adresu otca vo B. O. nepoznal, bol s ním v kontakte len cez sociálne siete a telefón. Jeho matka podala ku dňu 31. 5. 2019 výpoveď v práci na Železniciach Slovenskej republiky a odišla pracovať do zahraničia aj kvôli lepšej finančnej situácii, ale hlavne preto, aby mohol pokračovať v ďalšom štúdiu na vysokej škole na Technickej univerzite vo G.. Doplnil, že počas celej doby po rozvoze rodičov mu všetko zabezpečovala matka. V prípade nevyhnutných nákladov mu odporca prispel za roky 2016 - 2019 sumou 1558, 55 L, čo činí na rok 519,51 L.

5. Osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné nesúhlasila s vyjadrením navrhovateľa dôvodiac, že suma výživného je príliš vysoká v pomere k jeho príjmu. Uviedol, že výška výživného 300 eur a 100 eur ako zročné výživné môže vážne ohroziť jeho existenciu a život vo B.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a § 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom konania je návrh navrhovateľa doručený súdu dňa 09.09.2016, ktorým sa domáhal voči otcovi zvýšenia výživného na sumu 300,- eur mesačne zo sumy 100,- eur mesačne, ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. 9C/68/2011-49 zo dňa 25.7.2011. Uviedol, že v čase určenia vyživovacej povinnosti pre druhého účastníka bol študentom gymnázia v B. a v súčasnosti študuje na Technickej univerzite vo G.. V dôsledku toho sa mu podstatne zvýšili náklady spojené s jeho štúdiom, pričom starostlivosť o navrhovateľa zabezpečuje jeho matka, ktorá je zamestnaná ako výpravkyňa v Železniciach Slovenskej republiky a zároveň je zamestnaná ako samostatne zárobkovo činná osoba. Jeho otec pracuje v zahraničí vo B. O. vo výrobe potravinárskeho priemyslu, jeho mesačný príjem nepozná. Nevie na akej adrese sa jeho otec zdržuje.

8. Odvolací súd preskúmal v dôsledku odvolania podaného osobou, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, rozsudok súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Súd prvej inštancie svojím postupom, keď konal a rozhodol v neprítomnosti otca navrhovateľa, odňal tomuto účastníkovi možnosť konať pred súdom. Rozumie sa tým postup súdu, ktorým znemožní strane sporu realizáciu procesných práv priznaných mu Civilným sporovým poriadkom za účelom obhajenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odňatím možnosti konať pred súdom je nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého strana nemôže uplatniť svoje práva. Účelom pojednávania je, aby sa ústne a bezprostredne súdu mohli účastníci pred súdom vyjadriť. Pritom musí byť zachovaná i možnosť strán bezprostredne na pojednávaní sa oboznámiť s vykonávanými dôkazmi a vyjadriť sa k nim.

9. V danom prípade súd prvej inštancie síce šetril pobyt otca navrhovateľa prostredníctvom lustrácií, registra obyvateľov, ako i dopytom na príbuzných, avšak toto šetrenie nebolo postačujúce. Z vyjadrenia navrhovateľa nepochybne vyplynulo, že jeho otec žije a pracuje vo VA.i, konkrétne v F., pričom navrhovateľ bol v kontakte s otcom telefonicky i prostredníctvom sociálnych sietí. Je potom nejasné, prečo súd nevyzval navrhovateľa, aby preukázateľne kontaktoval otca s tým, že potrebuje jeho aktuálnu adresu oznámiť súdu za účelom prebiehajúceho konania. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti súdu prvej inštancie ust. § 36 CMP, podľa ktorého súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Z uvedeného vyplýva, že ak súd nevedel inak zistiť adresu otca navrhovateľa, bol povinný ju zistiť dožiadaním príslušného orgánu vo B. O.. Keďže súd prvej inštancie uvedeným spôsobom nepostupoval, je potrebné konštatovať, že súd odňal tomuto účastníkovi možnosť konať pred súdom, čo viedlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

10. Z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd hodnotil iba pomery na strane navrhovateľa a výšku vyživovacej povinnosti povinnej osoby určil bez skúmania schopností, možností a majetkových pomerov povinného. Takéto rozhodnutie je potom nepreskúmateľné a v rozpore s ust. § 75 Zákona o rodine. Navyše žiadnym spôsobom nezodôvodnil, prečo určil vyživovaciu povinnosť na navrhovateľa v ním požadovanej výške 300 eur mesačne, keď z výpovede navrhovateľa vyplynulo, že jeho výdavky sú cca 220 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť na dieťa pritom majú obaja rodičia.

11. Odvolací súd ďalej uvádza, že stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči dieťaťu nie je nemenné a súd musí zisťovať či sú dané podmienky na zmenu rozhodnutia o výživnom. Pri svojom rozhodovaní v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine súd zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a následne posudzuje, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa v nadväznosti na zmenu pomerov na strane niektorého z účastníkov konania posudzujú odôvodnené potreby oprávnených ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov povinných poskytovať výživu svojim deťom s tým, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

12. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí riadne neskúmal zmenu pomerov na strane rodičov a navrhovateľa porovnávajúc pomery účastníkov v čase posledného rozhodovania o výživnom a v súčasnosti. Poukázal iba na skutočnosť, že v čase posledného určenia výživného bol navrhovateľ študentom na gymnáziu v Šuranoch a v súčasnosti študuje na Technickej univerzite vo G.. Nezaoberal sa dostatočne ani príjmom jeho matky, ktorá okrem čistého mesačného príjmu vo výške 620 eur, mala príjem aj z činnosti SZČO. V konaní teda neboli zistené nielen príjmové a majetkové pomery osoby povinnej platiť výživné, ale nedostatočne boli zistené aj pomery na strane navrhovateľa a jeho matky.

13. S poukazom na vyššie uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vec znovu prejedná, predvolá na pojednávanie aj povinnú osobu, prípadne mu umožní sa vyjadriť písomne s predložením listinných dôkazov a vykoná dokazovanie za účelom dôsledného zistenia pomerov na stranách oboch účastníkov konania a následne vo veci znovu rozhodne o návrhu navrhovateľa. Zároveň súd rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania

odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP). Svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo dostatočne presvedčivé a tým aj preskúmateľné (§ 220 ods. 2 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).